

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 20/03-5

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. februára 2003 predbežne prerokoval sťažnosť A. T., bytom Ž., vo veci porušenia jej práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného úradu Košice-okolie v reštitučnom konaní a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. T. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. decembra 2002 doručená sťažnosť A. T., bytom Ž. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci porušenia jej práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného úradu Košice-okolie (ďalej aj „okresný úrad“) v reštitučnom konaní.

Podľa sťažovateľky okresný úrad porušil jej označené základné právo tým, že 20. januára 1992 si uplatnila na Pozemkovom úrade Košice-okolie, ktorého právnym nástupcom je toho času Okresný úrad Košice-okolie, reštitučný nárok ako oprávnená osoba podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku (ďalej len „zákon o pôde“). Rozhodnutím č. 1066/93/Ha zo 14. júla 1993, ktoré je už právoplatné, jej bolo priznané vlastnícke právo k nehnuteľnostiam uvedeným v tomto rozhodnutí. Nebolo však rozhodnuté o ďalšom majetku, hoci po dobu 5 rokov pravidelne urgovala vybavenie jej nároku, naposledy podaním adresovaným okresnému úradu 10. decembra 2002. Sťažovateľka poukazuje na to, že od účinnosti zákona o pôde uplynulo 11 rokov a je to dlhá doba na vybavenie, čo nie je možné znášať bez následkov. Po niekoľkoročných korešpondenciách 25. októbra 2002 bolo ohľadom jednej parcely rozhodnuté nesprávne, preto podala včas opravný prostriedok proti tomuto rozhodnutiu a očakáva rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach. Nevie však dosiahnuť aspoň prvostupňové rozhodnutia ohľadom ďalších nehnuteľností a nebolo rozhodnuté ani o náhradách za nehnuteľnosti, ktoré nie je možné vydať, lebo sa stali vlastníctvom fyzických osôb, a o náhrade. Sťažovateľka uvádza, že prietahom v konaní jej vznikla značná škoda.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd túto vec prejednal a prisúdil jej primerané odškodnenie za prietahy.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ak o ochrane sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody je oprávnený konať a rozhodovať iný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom

prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci. Uvedené platí v plnom rozsahu aj pre konanie v správnom súdnictve. Z toho vyplýva, že „ak navrhovateľ pred podaním návrhu na začatie konania pred ústavným súdom nevyužije možnosť súdnej ochrany v správnom súdnictve podľa § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku podaním správnej žaloby, nemožno tento postup nahradiť konaním pred ústavným súdom, ktorého právomoc je z toho vylúčená“ (II. ÚS 142/02).

Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nečinnosťou okresného úradu.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní jej sťažnosti vychádzal z toho, že od 1. januára 2002 (a v súlade s novelou Občianskeho súdneho poriadku vykonanou zákonom č. 501/2001 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a podľa zákona č. 424/2002 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov) sťažovateľka môže napadnúť nečinnosť okresného úradu žalobou v správnom súdnictve.

Kompetencia správneho súdnictva sa od účinnosti citovanej novely Občianskeho súdneho poriadku rozšírila aj na preskúmanie zákonnosti postupov vrátane nečinnosti orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 3 posledná veta, § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Podľa § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku: „Fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.“

V dôsledku takého rozšírenia právomoci správneho súdnictva (čl. 142 ods. 1 ústavy) sa rozšíril princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyjadrený v čl. 127 ods. 1 ústavy („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“ - rovnako aj II. ÚS 140/02).

Sťažovateľka bola preto povinná uplatniť nárok na ochranu pred nekonaním okresného úradu na príslušnom súde, ale v zmysle § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a v súlade aj s § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) bola povinná použiť aj iné prostriedky, ktorých použitie jej umožňuje právny predpis, na čo odkazuje § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Takým predpisom je napríklad § 28 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre.

Sťažovateľka nevyužila žalobu v správnom súdnictve ani iné právne prostriedky na ochranu pred nečinnosťou okresného úradu, a preto ústavný súd odmietol jej sťažnosť pre nedostatok právomoci (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. februára 2003